

Maa-ainesluvan 9/2014 mukaiseen toimintaan liittyvän määräyksen antaminen, Niinineva Soraharju 3:16, Parkanon Betoni

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.04.2024 § 45

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 2.6.2015 § 64 myöntänyt Parkanon Betoni Oy:lle maa-ainesluvan tilalle Soraharju RN:o 581-419-3-16. Lupa on päättynyt 2.6.2017.

Maa-ainesluvan lupamääräyksissä edellytetään mm. pohjaveden seurantaa neljännesvuosittain, kahden metrin suojaetäisyyttä pohjaveteen, luiskien maisemointia kaltevuuteen 1:3, kaikkien maa-ainekasojen poistamista alueelta sekä 10 metrin suojaetäisyyttä naapureiden rajaan ja 20 metrin etäisyyttä Raitaniementien keskikaistasta. Vakuudeksi edellytettiin 4 500 €.

Valvonta

Ympäristötarkastajan 22.5.2020 suorittaman tarkastuksen perusteella todettiin, että maa-ainesten ottoalueella oli merkittävä määrä varastokasoja ja maa-ainesten seulontaa. Korkeusmerkinnät puuttuivat alueelta eikä pohjavedenseurantaa ollut tehty. Parkanon Betoni Oy:tä kehoitettiin välittömästi toimittamaan maisemoinnin ehdoksi asetettu vakuus kaupungille. Lisäksi edellytettiin hakemaan jatkolupaa maisemointitöille tai hakemaan muutosta maa-aineslupaun, mikäli maa-ainesluvan mukainen maisemointi ei ole toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan mahdollista toteuttaa. Alueella oli myös betoniaseman toimintaa ja alueelle kuulumatonta jätettä.

Ympäristötarkastajan 19.10.2020 suorittamassa tarkastuksessa todettiin, että maa-ainesten ottoalueella tilanne oli toukokuun kaltainen. Toiminnanharjoittaja ei ollut noudattanut annettuja kehotuksia luvan hakemiseksi ja alueella oli suuria varastokasoja.

Tarkastuksen perusteella ympäristötarkastaja lähetti Parkanon Betoni Oy:lle kuulemiskirjeen, missä pyydettiin luvan haltijan vastinetta laiminlyöntien osalta. Vastine tuli toimittaa 13.11.2020 mennessä uhalla, että rakennus- ja ympäristölautakunta voi tämän jälkeen ryhtyä laiminlyöntien oikaisuun ja pakkotoimiin ilman vastinetta.

Vastine

Parkanon Betoni Oy ei ole jättänyt kirjallista vastinetta asiassa. Toiminnanharjoittaja [REDACTED] on käynyt suullisesti keskustelemassa lupasioista 19.1.2021. Ympäristötarkastaja tavoitteli toiminnanharjoittajaa 17.9.2023 maa-ainesluvan laiminlyöntien vuoksi. Toiminnanharjoittaja [REDACTED] toivoi, että asiaan voitaisiin palata myöhemmin. Rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaan toiminnanharjoittaja on 8.10.2023 ilmoittautunut Lupapisteessä tuulivoimalan rakentamishankkeen työnjohtajaksi. Toiminnanharjoittaja on saanut lisäaikaa 6 kk, mutta ei ole ollut yhteydessä ympäristövalvontaan toiminnan saattamiseksi lainsäädännön mukaiseksi.

Lainsäädäntö

Maa-aineslain mukaan, jos maa-ainesten ottamisessa laiminlyödään velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava

asianomainen noudattamaan säännöksiä ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella (MAL 14 §). Valvontaviranomaisen on maa-ainelain 18 §:n mukaan myös laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta syyttävaviranomaiselle, mikäli tekoa ei olosuhteet huomioon ottaen voida pitää vähäisenä.

Valvontaviranomaisen on ryhdyttävä toimenpiteisiin, jos huomataan lakia tai sen nojalla annettua päätöstä rikotun. Jos aineiden ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella (MAL 14 §). Ainoastaan jos virhe on vähäinen, voidaan valvontatoimenpiteisiin olla ryhtymättä. Teettämistoimenpiteet voidaan suorittaa, vaikka ottamisalue ei olisi rikkojan tai laiminlyöjän omistuksessa tai hallinnassa. Valvonta-asian käsittelyssä noudatetaan muutoin uhkasakkolain mukaista menettelyä.

Numeroimattomana oheisaineistona kuvia ottoalueelta sekä sijaintikartta.

Valmistelija: ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta, p. 044 7865 650

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää tehtyjen tarkastusten ja saatujen tietojen perusteella seuraavaa:

1. todeta, että Parkanon Betoni Oy on laiminlyönyt maa-aineluvassa annettuja määräyksiä maa-ainesten oton suhteen eikä ole ryhtynyt kehotuksista huolimatta toimenpiteisiin laiminlyöntien oikaisemiseksi;
2. velvoittaa luvan haltijan täyttämään maa-aineluvan ehdot ja korjaamaan maa-aineluvan määräysten mukaisesti alla luetellut laiminlyönnit viimeistään 17.5.2024 mennessä:
 - hakemaan maa-ainelain mukaisen luvan varastokasojen pois viemiseen ja jälkihoitotöiden suorittamiseen
 - toimittamaan Parkanon kaupungille maa-aineluvan mukainen vakuus
 - toimittamaan pohjaveden korkeustiedot luvan mukaisesti siten, että ensimmäinen mittaus suoritetaan määräaikaan mennessä
 - merkitsemään otto- ja kaivualue sekä ryhtymään luvan mukaisten suojaetäisyyksien rakentamiseen naapuritiloihin nähden, ellei suojaetäisyyksiin haeta muutosta uudessa luvassa;
3. ilmoittaa luvaton otto poliisille esitutkintaa varten määräajan (17.5.2024) jälkeen, mikäli määräysten mukaisiin toimenpiteisiin ei ryhdytä välittömästi;
4. ilmoittaa uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti Maanmittauslaitokselle kiinnityksistä pidettävään rekisteriin merkintää varten.

Päätöksen perustelut

Maa-ainelain 14 §:n perusteella korjataan lainvastainen tila.

Toiminnanharjoittaja on pitkän ajan toiminut alueella ilman maa-ainelupaa ja rikkonut vanhan maa-aineluvan ehtoja, mistä voi aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa. Lisäksi lähes rajoille asti ulottuneesta maa-

ainesten ottamisesta voi aiheutua vaaraa ja/tai haittaa naapurikiinteistöille. Toiminnanharjoittaja on toistuvasti jättänyt noudattamatta annettuja kehotuksia.

Tehosteet velvoitteille

Rakennus- ja ympäristölautakunta asettaa maa-aineslain 14 §:n mukaisesti edellä esitetyn velvoitteen 2 tehosteeksi juoksevan uhkasakon.

Päävelvoitteen 2 peruserä on 5 000 euroa ja lisäerä 1 000 euroa kultakin täydeltä kuukaudelta, jonka laiminlyönti jatkuu.

Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamisen jättämiseen ole pätevää syytä, Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta voi uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti tuomita uhkasakon maksettavaksi. Mikäli velvoite on määräaikaan mennessä täytetty, raukeaa uhkasakkomenettely.

Uhkasakkolaki (1113/1990)

Parkanon Betoni Oy:tä on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Parkanon Betoni Oy ei ole jättänyt kirjallista vastinetta asiassa. Laiminlyöntien korjaamiseksi on annettu 6 kk lisäaikaa toiminnanharjoittajan pyynnöstä, mutta kehotuksia ei ole siitä huolimatta noudatettu. Parkanon Betoni Oy:llä on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa velvoitetta.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava rakennus- ja ympäristölautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) § 32–34

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 14 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 7–8

Uhkasakkolaki (1113/1990)

Päätöksen täytäntöönpano

Rakennus- ja ympäristölautakunta määrää välittömän toimeenpanon MAL 21.3 §:n perusteella. Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maksut ja niiden määräytyminen

Päätöksenteosta peritään Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 25.8.2020 § 17 hyväksymän maa-ainestaksan (voimaantulo 1.1.2021) mukaisesti 450 euroa määräytyen seuraavasti:

- valvontaviranomaisen päätös velvoitteiden noudattamisesta (MAL 14 §), 150 euroa (taksan kohta 7.5)
- uhkasakon asettamispäätös (MAL 14 §), 300 euroa (taksan kohta 7.6)

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan luvan haltijalle saantitodistuksella.

Muutoksenhaku

Päätökseen voi hakea muutosta valittamalla siitä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Valitusosoitus liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 03.09.2024 § 90
1007/11.01.00.05/2024

Rakennus- ja ympäristölautakunta on viimeksi käsitellyt asiaa 9.4.2024 § 45. Tuolloin Parkanon Betoni Oy:n todettiin laiminlyöneen maa-ainesluvassa annettuja määräyksiä. Päätöksessään lautakunta määräsi Parkanon Betoni Oy:n hakemaan uutta maa-aineslain mukaista lupaa varastokasojen pois viemiseen ja jälkihoitotöiden suorittamiseen, toimittamaan maa-ainesluvan mukaisen vakuuden ja pohjaveden korkeustiedot, merkitsemään otto- ja kaivualueen sekä palauttamaan suojaetäisyydet naapuritiloihin. Velvoitteiden tehosteeksi asetettiin uhkasakko, jonka peruserä on 5 000 euroa ja lisäerä 1 000 euroa kultakin täydeltä kuukaudelta, jonka laiminlyönti jatkuu. Parkanon Betoni Oy ei ole toimittanut uutta maa-aineslain mukaista lupahakemusta, vakuutta eikä pohjaveden korkeustietoja annettuun määräaikaan 17.5.2024 mennessä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös on lainvoimainen. Suojaetäisyyksien palauttaminen naapuritiloihin ei ole mahdollista ilman voimassa olevaa maa-aineslupaa.

Parkanon Betoni Oy on 4.6.2024 todisteellisesti vastaanottanut päätöksen haastetiedoksiantona. Määräaika velvoitteiden toteuttamiseen oli tuolloin jo mennyt, joten kohtuullinen määräaika toimenpiteiden suorittamiseen voidaan katsoa olleen 12.7.2024. Parkanon Betoni Oy ei ole suorittanut veloitettuja toimenpiteitä kumpaankaan määräaikaan mennessä. Ympäristötarkastaja on ilmoittanut luvattoman maa-ainesten oton poliisille esitutkintaa varten. [REDACTED] on toimittanut ympäristövalvontaan [REDACTED].

Ympäristötarkastaja kävi 27.8.2024 toteamassa, että kiinteistöllä oli jälkihoito- ja maisemointityöt käynnissä, vaikka lautakunta on 9.4.2024 § 44 keskeyttänyt maa-ainesten oton toistaiseksi ja siihen saakka, kun alueella on uusi lainvoimainen maa-aineslupa. Tällä hetkellä alueella ei ole voimassa olevaa maa-aineslupaa. Otto- ja kaivualueen rajoja ei ollut merkitty maastoon ja alueella on edelleen varastokasoja ja koneita. Maa-aineslupa tarvitaan maa-aineslain 1 §:n mukaisesti soran ja hiekan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi. Siten myös varastoitujen maa-ainekasojen jalostus tai pois vieminen on alueella keskeyttämisspäätöksen myötä kielletty.

Ympäristötarkastaja selvitti keskeyttämisspäätöksen merkitystä alueella työskentelevälle henkilölle ja sitten kiinteistön omistajalle, joka saapui paikalle tarkastuksen aikana. [REDACTED] lupasi toimittaa uuden päivitetyn maa-aineslupahakemuksen 28.8.2024.

[REDACTED] on toimittanut uuden lupahakemuksen Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluun 28.8.2024. Lupahakemusta tulee täydentää ottosuunnitelmalla, nykytilanteen mukaisella alku- ja lopputilannekartalla mittatietoineen ja poikkileikkauksilla. Luvanhakija on luvannut toimittaa kaikki puuttuvat liitteet mahdollisimman pian.

Valmistelija: ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta p. 044 7865 650

Esittelijä	Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta
Päätösehdotus	<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Todeta, että Parkanon Betoni Oy on 28.8.2024 hakenut uutta maa-aineslain mukaista lupaa ja luvannut toimittaa puuttuvat liitteet.2. Koska rakennus- ja ympäristölautakunnan 9.4.2024 § 45 määräämää velvoitetta on noudatettu, lautakunnan asettama uhkasakkomenettely raukeaa. <p>Päätöksen perustelut Maa-aineslain 14 §:n perusteella korjataan lainvastainen tila. Parkanon Betoni Oy toimitti 28.8.2024 uuden maa-aineslain mukaisen lupahakemuksen, joten rakennus- ja ympäristölautakunnan 9.4.2024 § 45 määräämää velvoitetta voidaan katsoa noudatetun.</p> <p>Sovelletut oikeusohjeet Maa-aineslaki (555/1981) 1, 4, 5, 14, 18 ja 21 § Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 7–8 § Hallintolaki (434/2003) 32–34 §</p> <p>Päätöksestä tiedottaminen Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella.</p>
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.